

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-01466/2017-ERU

Ostrava 20. října 2017

Č. j. 01466-12/2017-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-01466/2017-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 14. února 2017 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající [redacted], se sídlem [redacted], [redacted] (dále také „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [redacted], se sídlem [redacted], [redacted], [redacted], se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 3. září 2015 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [redacted] (okres [redacted]), na pozemku p. č. [redacted] (katastrální území [redacted]) strojně zemní práce v souvislosti s realizací stavby „[redacted] - kanalizace“, při kterých došlo k poškození vysokotlakého plynovodu OC DN 80, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 7 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení za spáchání **správního deliktu** podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 15 000 Kč** (slovy: patnáct tisíc korun českých), která je splatná dle ust. § 46 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05217.

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc

korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 05217.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 6. května 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození vysokotlakého plynovodu OC DN 80 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“). Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 20. června 2016 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 04924-14/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 04924/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 2. února 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto vydal dne 2. února 2017 v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, který byl účastníku řízení doručen dne 14. února 2017. Účastník řízení podal proti uvedenému příkazu v zákonem stanovené lhůtě odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

II. Kontrolní zjištění

V průběhu kontroly zahájené dne 6. května 2016 na základě doručeného Oznámení o zahájení kontroly, č. j. 04924-1/2016-ERU, shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 20. června 2016 protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 04924-14/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“).

V závěru protokolu o kontrole bylo uvedeno, že účastník řízení v postavení zhotovitele části stavby prováděl dne 3. září 2015 v blízkosti plynárenského zařízení činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto zařízení.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 04924/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 2. února 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto vydal dne 2. února 2017 v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz č. j. 01466-3/2017-ERU, kterým byla účastníkovi

řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona uložena pokuta ve výši 38 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. Příkaz byl účastníkovi řízení doručen dne 14. února 2017.

Dne 24. února 2017 byl Úřadu doručen blanketní odpor účastníka řízení. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Dne 13. března 2017 odeslal správní orgán účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 01466-5/2017-ERU, ve kterém informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 10 kalendářních dnů od doručení. Vyrozumění bylo účastníkovi řízení doručeno dne 7. dubna 2017 vložení do domovní schránky, což bylo v souladu s ust. § 21 odst. 5 správního řádu.

Dne 18. dubna 2017 byl Úřadu doručen e-mail od švagrové účastníka řízení paní [REDAKCE], v němž uvedla, že účastník řízení má bydliště na adrese [REDAKCE] a sídlo provozovny je pouze pro formální účely. Účastník řízení má zřízenou placenou poštovní schránku na poště v [REDAKCE]. Vyjádření ve věci podá účastník řízení dne 19. dubna 2017.

Dne 21. dubna 2017 byl Úřadu doručen přípis účastníka řízení „Žádost o prodloužení lhůty“, v němž uvedl, že se chce ve věci vyjádřit, byl však nemocný a proto si poštovní schránku vybral první den, jakmile to bylo pro něho možné s ohledem na předcházející velikonoční svátky dne 18. dubna 2017. O pomoc požádal svoji švagrovou, která poslala e-mailem omluvu a zároveň požádala o prodloužení lhůty k podání vyjádření. Účastník má vedeno bydliště na adrese [REDAKCE] a sídlo provozovny využívá pouze k formálním účelům. S ohledem na potřebu shromáždění co největšího počtu důkazů k doložení jeho aktuálních majetkových poměrů účastník řízení požádal o prodloužení lhůty k podání vyjádření do 20. května 2017.

Dne 22. května 2017 bylo Úřadu doručeno vyjádření účastníka řízení, v němž uvedl, že považuje uloženou pokutu vzhledem ke svým majetkovým poměrům za likvidační. V průběhu manželství s jeho bývalou ženou, ze kterého vzešly 2 děti, se mu bohužel z velké nerozvážnosti a snahy plnit přání a požadavky manželky podařilo nabrat na sebe velké množství půjček, lepil dluh dluhem, a tímto způsobem se dostal do obrovských finančních problémů. Situace byla dlouhodobě neudržitelná, přišli o bydlení, manželství se rozpadlo a podmínkou rozvodu na straně manželky bylo, že všechny dluhy nastřádané v průběhu manželství vezme na sebe. Tak také učinil. Situace byla pro něho neúnosná, neměl z čeho dluhy platit, v roce 2011 se pokusil o sebevraždu. V té době mu velmi pomohl pan [REDAKCE], který mu půjčil peníze na částečné pokrytí dluhů, které se dostaly do exekuce a které bylo nutno řešit přednostně. Mimo to si ho pan [REDAKCE] začal najímat jako subdodavatele, a tím mu umožnil vydělat si peníze na splácení dluhů. Od pana [REDAKCE] si půjčil ještě další peníze, jelikož postupem času průběžně vyplouvají na povrch další a další dluhy, které má plnit a které ze svého příjmu není schopen pokrýt. Panu [REDAKCE] tak do dnešního dne půjčky splácí. Od rozvodu v roce 2011 až do léta roku 2016 bydlel v pronajaté unimobuňce na pozemku pana [REDAKCE], kde se nachází areál kovošrotu. Od léta

2016 žije se svoji novou družkou v jejím domě a přispívá podle svých možností na chod domácnosti. Družka je v současné době na rodičovské dovolené se svým 3 letým synem, kterého má z předchozího vztahu, a pobírá pouze rodičovský příspěvek. Situace je tedy taková, že se musejí dost uskromnit, aby vyšli s penězi. Účastník řízení má vyživovací povinnost k synovi [REDAKCE] [REDAKCE] ve výši [REDAKCE] Kč měsíčně. Z jeho daňového přiznání za rok 2016 je pak patrné, že jeho průměrný měsíční příjem činí [REDAKCE] Kč a ten sotva stačí na pokrytí výloh na živobytí, na výživné pro syna a na postupné splácení dluhů. V případě, že by byl nucen uhradit pokutu ve výši, jak mu bylo uloženo příkazem, znamenalo by to pro něho, že by si musel půjčit na její úhradu další peníze, jelikož není schopen pokutu v takové výši ze svého příjmu uhradit. To by samozřejmě znamenalo ještě větší zhoršení jeho finanční situace, kterou se naopak snaží usilovně zlepšovat postupným hrazením starých dluhů vzniklých v průběhu manželství. Rozvodem se mu podařilo situaci alespoň do určité míry stabilizovat v tom smyslu, že již nemá zbytečné výdaje, žije skromně.

Dne 30. června 2017 správní orgán vyzval účastníka řízení k doplnění jeho vyjádření, které sdělil kontrolnímu orgánu, č. j. 01466-9/2017-ERU, tj. aby doplnil informaci, v jaké vzdálenosti od trasy vytyčení, provedeného příslušným správcem distribuční soustavy dne 25. srpna 2014, došlo k poškození plynárenského zařízení a doplněná tvrzení doložil vhodnými důkazními prostředky, to vše do 10 kalendářních dnů od doručení. Zásilka byla účastníkovi řízení zaslána na adresu sídla. Zásilka byla pro účastníka řízení připravena u pobočky České pošty v [REDAKCE] k vyzvednutí dne 3. července 2017 a dne 14. července 2017 byla vrácena zpět odesílateli jako nedoručená. Pošta účastníkovi řízení do schránky neuložila poučení o následcích, které jsou spojeny s nevyzvednutím zásilky do 10 dnů ode dne, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí.

Dne 8. srpna 2017 správní orgán znovu zaslal účastníkovi řízení totožnou výzvu jako v předchozím odstavci. Zásilka byla připravena u pobočky České pošty v [REDAKCE] k vyzvednutí dne 9. srpna 2017 a dne 22. srpna 2017 byla vrácena zpět odesílateli jako nedoručená. V tomto případě pošta řádně dne 9. srpna 2017 účastníkovi řízení zanechala výzvu k vyzvednutí zásilky s poučením o následcích, které jsou spojeny s nevyzvednutím zásilky do 10 dnů ode dne, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí. Zásilka byla doručena účastníkovi řízení fikcí v souladu s ust. § 24 odst. 1 správního řádu dne 21. srpna 2017.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-01466/2017-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce na stavbě „[REDAKCE] - kanalizace“ (dále jen „stavba“) prováděl právě účastník řízení v postavení zhotovitele prací, a to na základě objednávky ze dne 30. dubna 2015.

Dne 17. prosince 2013 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo

provedeno dne 25. srpna 2014, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 3. září 2015 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci [REDAKCE] (okres [REDAKCE]), na pozemku p. č. [REDAKCE] (katastrální území [REDAKCE]) při provádění zemních prací (na základě objednávky ze dne 30. dubna 2015) souvisejících s realizací stavby k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k úniku plynu do ovzduší ani k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 15. září 2015. K poškození (promáčknutí) plynárenského zařízení došlo strojně.

V. Právní hodnocení

Ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen zákon č. 250/2016 Sb.), který podle § 1 zákona č. 250/2016 Sb., upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., konkrétně dle § 112 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., se na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější. Podle § 112 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Podle § 112 odst. 3 zákona č. 250/2016 Sb., se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější. Podle § 112 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., se zahájena řízení o přestupku a dosavadním jiném správním deliktu, s výjimkou řízení o disciplinárním deliktu, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle dosavadních zákonů.

Správní orgán uvádí, že v rámci vedeného správního řízení, v němž vydal toto rozhodnutí, zohlednil nutnost aplikace zákona č. 250/2016 Sb. Na základě posouzení přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., dospěl správní orgán k tomu, že odpovědnost účastníka řízení za předmětný správní delikt je posuzována podle

energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Podle stejného zákona byla posouzena lhůta pro projednání správního deliktu. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto příkazu (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto příkazu ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu, nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

V. I. Obecný právní rámec

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení, respektive zakazuje poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít a nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V. II. Právní posouzení skutku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 3. září 2015 v ochranném pásmu plynárenského zemní v obci [REDAKCE] (okres [REDAKCE]), na pozemku p. č. [REDAKCE] (katastrální území [REDAKCE]) zemní práce v souvislosti se stavbou, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení. Účastník řízení ničím neprokázal svoji domněnku, že „plynárenské zařízení vede podélně se silnicí“, což se následně při provádění prací ukázalo v rozporu se skutečností. Správní orgán opakovaně účastníka řízení vyzval k doplnění jeho tvrzení a doložení důkazů. Účastník řízení

si však zásilky Úřadu na adrese svého sídla nevyzvedl, přičemž věděl z dřívější korespondence s Úřadem, že je proti němu vedeno správní řízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl, zejména zda dodržel podmínky, stanovené správcem plynárenského zařízení, jejichž dodržením byl podmíněn souhlas se zemními pracemi, ve smyslu ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona.

Z ust. § 68 odst. 2 písm. energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys, který činí u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany.

Ve shora uvedeném vyjádření správce plynárenského zařízení i v protokolu o vytyčení je uvedeno, že v ochranném pásmu plynárenského zařízení je nutno provádět veškeré práce ručně s použitím jednoduchého nářadí. V protokolu o vytyčení je uvedeno, že ochranné pásmo u vysokotlakých plynovodů je 4 m na každou stranu. Ze spisového materiálu vyplývá, že poškození plynárenského zařízení bylo způsobeno strojně. Z uvedeného je tedy zřejmé, že účastník řízení nedodržel podmínky stanovené správcem plynárenského zařízení, kterými správce plynárenského zařízení na základě ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona podmínil souhlas s prováděním činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, když v rozporu s těmito podmínkami užil stroje – pásové rypadlo přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení namísto ručního (nemotorového) nářadí. Vzhledem k tomu, že tedy účastník řízení uvedené podmínky, vydané na základě příslušného ustanovení energetického zákona nedodržel, je z této skutečnosti také zřejmé to, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil, a tím je prokázáno, že účastník řízení nenaplnil liberační důvody dle ust. § 91d odst. 1 energetického zákona.

V. III. Formální a materiální stránka správního deliktu

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svou činností porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným

ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení většího energetického významu (vysokotlaký plynovod). V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k úniku plynu do ovzduší a nedošlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům. Stalo se tak proto, neboť plynovod nebyl proražen, ale pouze promáčknut. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení. Jednání účastníka řízení tedy bezesporu naplnilo rovněž znaky materiální stránky předmětného správního deliktu.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Podle přechodných ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., konkrétně § 112 odst. 3, se na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty ode dne nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., tedy od 1. července 2017, použijí ustanovení zákona č. 250/2016 Sb., o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější, a to i s ohledem na splatnost pokuty, která činí 30 dnů. S ohledem na právní úpravu zákona č. 250/2016 Sb., dospěl správní orgán k názoru, že aplikace § 37 zákona č. 250/2016 Sb., je pro účastníka řízení v daném případě výhodnější, a proto správní orgán aplikoval při určení druhu a výměry sankce (správního trestu) zákon č. 250/2016 Sb., přičemž postupoval v intencích § 37 písm. a), c) a g) zákona č. 250/2016 Sb. ve spojení s ust. § 91a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „novelizovaný energetický zákon“), když dovodil, že rovněž tento zákon je pro účastníka řízení příznivější, neboť logicky navazuje na úpravu zákona o odpovědnosti za přestupky. Na základě uvedených zákonných ustanovení a za užití zásady *lex specialis derogat legi generali*, je za předmětný správní delikt možno uložit toliko pokutu, a to do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků a dalším okolnostem, za kterých byl spáchán.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že účastník řízení měl před vlastním zahájením zemních prací k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení k existenci sítí, plynárenské zařízení nechal vytyčit v terénu a dále, že bezprostředně po poškození plynárenského zařízení toto poškození nahlásil příslušnému správci a následně beze zbytku uhradil způsobenou škodu. K těmto skutečnostem proto správní orgán přihlédl jako k výrazně polehčujícím okolnostem.

Správní orgán hodnotí jako přítěžující okolnost provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím zemního stroje. Účastníkem řízení byl poškozen

vysokotlaký plynovod, tedy energeticky významné zařízení, což hodnotí správní orgán jako přitěžující okolnost.

V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávek plynu konečným zákazníkům, ani k úniku plynu do ovzduší, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

Účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, a lze tedy konstatovat, že porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty také ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

Účastník řízení v rámci správního řízení nedoložil své majetkové poměry, pouze uvedl, že pokuta, která mu byla uložena příkazem ve výši 38 000 Kč, je pro něho likvidační. Účastník poukazoval na to, že z předchozího manželství splácí od roku 2011 dluhy. Od léta 2016 žije se svoji družkou v jejím domě a přispívá podle svých možností na chod domácnosti. Družka je v současné době na rodičovské dovolené se svým 3letým synem, kterého má z předchozího vztahu a pobírá pouze rodičovský příspěvek. Účastník řízení měl v roce 2016 podle daňového priznání průměrný měsíční příjem ██████████ Kč, platí výživné na syna ██████████ ve výši ██████████ Kč měsíčně. Správní orgán s ohledem na placení výživného účastníkem řízení a jeho měsíční příjem uloženou pokutu snížil na 15 000 Kč. K dluhům z předchozího manželství by správní orgán při stanovení výše pokuty nemohl přihlídnout, i kdyby je účastník řízení prokázal, což se nestalo. Pokuta byla stanovena na samé spodní hranici zákonného rozpětí pokuty a je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokiem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. a ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Lukáš Kugler, v. r.
vedoucí oddělení správních řízení Ostrava